

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001481

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-05-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Харківської державної академії культури №155-с від 10.07.2026

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжан Мінъ --

2. Min Zhang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 17-06-2026

Спеціальність за освітою: Музика та танець

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13392

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Опера «Скорбота за померлими» Ши Гуаннаня: взаємодія національних та європейських традицій
2. The opera «Mourning for the Dead» by Shi Guangnan: the interaction of national and European traditions

Реферат/анотація:

1. У дисертації наведено результати теоретичного узагальнення специфіки взаємодії національних і європейських традицій в опері видатного китайського композитора Ши Гуаннаня «Скорбота за померлими». Актуальність дослідження аргументована необхідністю наукового вивчення окремих аспектів китайської музичної культури, важливою галуззю якої є сучасне оперне мистецтво, що у своєму генезисі увібрало глибинні національно-пісенні традиції китайської нації та протягом свого тривалого розвитку пережило декілька трансформаційних етапів. Важливим періодом жанрового «ренесансу» китайської національної опери постає період кінця 1970-х – початку 80-х років, коли руйнівні для всієї соціокультурної сфери китайського суспільства процеси, викликані Культурною революцією, залишилися позаду і держава впевнено розвернулася до цивілізованого світу. У сфері опери в музичній культурі КНР ці зміни відбилися, як в постановках найкращих шедеврів світового оперного мистецтва у провідних театрах країни, так і в створенні китайськими композиторами власних масштабних проєктів, відзначених високою художньою вартістю і яскравою національною самобутністю, реалізованих на жанрових засадах класичного музичного

мистецтва. Одним з типових зразків такого художнього симбіозу можна вважати написану на початку 1980-х років оперу відомого китайського композитора Ши Гуаннаня «Скорбота за померлими», що створена ним на честь 100-річчя від дня народження видатного письменника Лу Сіня та, представляючи собою вдалий синтез національних театральних традицій і класичних канонів європейської академічної музики, ознаменувала новий виток розвитку оперного жанру в китайській музичній культурі останньої чверті XX століття. І якщо оперне мистецтво Китаю в різних аспектах вже ставало предметом наукового осмислення в українському сьогоденному музикознавстві, то сам оперний доробок Ши Гуаннаня, й зокрема його опера «Скорбота за померлими», поки що залишаються актуальними для ґрунтовних і деталізованих досліджень. Наукова новизна дослідження полягає в такому. Вперше: опера видатного китайського композитора Ши Гуаннаня «Скорбота за померлими» постала як об'єкт спеціального музикознавчого вивчення в аспекті специфіки взаємодії національних і європейських традицій; досліджено і узагальнено особливості жанрово-стильової системи опери «Скорбота за померлими» Ши Гуаннаня; висвітлено специфіку композиційної структури та драматургії цієї опери; розроблено жанрову періодизацію композиторської творчості Ши Гуаннаня в контексті вивчення його життєвого шляху; систематизовано жанрові напрями вокальної творчості Ши Гуаннаня. Уточнено історію створення опери «Скорбота за померлими» Ши Гуаннаня та появи її сюжетної основи. Набули подальшого розвитку ідеї детермінантності пісенного доробку Ши Гуаннаня як жанрово-стильової бази для подальшого звернення композитора у своїй творчості до жанру опери. Практичне значення. Матеріали дисертації сприятимуть подальшому науковому осмисленню специфіки розвитку сучасного музичного мистецтва Китаю, зокрема його оперного жанру, в аспекті синтезу національних музичних традицій і канонів класичної європейської музики. Здійснений аналіз опери «Скорбота за померлими» Ши Гуаннаня дозволить виконавцям цього твору ретельніше досягнути й усвідомити його жанрово-стильову й композиційну специфіку, що сприятиме більш адекватному інтерпретаційно-виконавському втіленню його образного змісту. Висвітлення музичної творчості Ши Гуаннаня сприятиме популяризації та більш глибокому знайомству широкого кола музикантів з сучасною музичною культурою Китаю, зокрема в жанрі оперного мистецтва. Матеріали дисертації можуть бути використані в навчальних курсах мистецьких закладів вищої освіти зокрема: «Історія світової музичної культури», «Історія оперно-вокального мистецтва», «Музична інтерпретація», «Оперний клас (оперна студія)», а також в окремих спецкурсах і курсах за вибором студента (наприклад, «Сучасна музична культура країн азійсько-тихоокеанського регіону», «Оперне мистецтво азійських країн» та ін.). У першому розділі дисертації («Творча постать Ши Гуаннаня в сучасному музичному мистецтві Китаю») аналізується історіографія і джерельна база дослідження, простежується життєвий шлях Ши Гуаннаня та вибудовується жанрова періодизація його музичної творчості. Крім того, в цьому розділі роботи аналізується пісенна творчість композитора як стильова детермінанта його оперного доробку. Проведений аналіз історіографії та джерельної бази стосовно обраного в даній роботі об'єкту дослідження виявив недостатню розробленість питання специфіки взаємодії національних традицій і жанрових канонів європейської класичної музики в оперній творчості Ши Гуаннаня (й зокрема в його опері «Скорбота за померлими»), що й актуалізувало здійснення даного дослідження.

2. The thesis presents the results of a theoretical generalization of the specifics of the interaction of national and European traditions in the opera «Mourning for the Dead» by the outstanding Chinese composer Shi Guangnan. The relevance of the research is justified by the need for a scientific study of certain aspects of Chinese musical culture, an important branch of which is modern opera art, which in its genesis absorbed deep national song traditions of the Chinese nation and experienced several transformational stages during its long development. An important period of the genre «renaissance» of Chinese national opera is the period of the late 1970s – early 80s, when the processes that were destructive to the entire socio-cultural sphere of Chinese society, caused by the Cultural Revolution, were left behind and the state turned its face to the civilized world. In the opera genre, these changes were reflected both in the realization of the best masterpieces of world opera art in the leading theaters of the country, and in the creation by Chinese composers of their own large-scale opera projects, which were a harmonious symbiosis of high artistic value and bright national identity, based on the genre principles of classical music art. One of the samples of such artistic symbiosis can be considered the opera «Mourning for the Dead»

written in the early 1980s by the famous Chinese composer Shi Guangnan, which was created by him in honour of the 100th anniversary of the birth of Lu Xin and represents a vivid synthesis of national traditions and classical canons of European academic music, and which marked a new stage in the development of the opera genre in the Chinese musical culture of the last quarter of the 20th century. And if the operatic art of modern China in certain aspects has already become the subject of scientific understanding in the Ukrainian musicology of today, then the actual opera work of Shi Guangnan, and in particular his opera «Mourning for the Dead», has not yet entered the field of view of modern scientists and remains relevant for further detailed research. The scientific novelty of the study is as follows. For the first time: the opera «Mourning for the Dead» by the outstanding Chinese composer Shi Guangnan appeared as an object of musicological study in the aspect of synthesis of national and European traditions; the peculiarities of the genre-style system of the opera «Mourning for the Dead» by Shi Guangnan were investigated and summarized; the specifics of the compositional structure and dramaturgy of this opera were investigated and highlighted; a genre periodization of Shi Guangnan's composer work was developed in the context of covering his life path; the genre directions of Shi Guangnan's vocal work are systematized. The history of the creation of the opera «Mourning for the Dead» by Shi Guangnan and the appearance of its plot base have been clarified. We gained further development of the idea of the determinacy of Shi Guangnan's song work as a genre and style base for his further appeal to the opera genre in his work. Practical significance. The materials of the thesis will contribute to the further scientific understanding of the specifics of the development of modern musical art in China, in particular its opera genre, in the aspect of synthesis of national musical traditions and canons of classical European music. The performed analysis of the opera «Mourning for the Dead» by Shi Guangnan will allow its performers to more thoroughly understand and realize its genre-stylistic and compositional specifics, which will contribute to a more adequate interpretation and performance embodiment of this work. The coverage of Shi Guangnan's musical work will contribute to the popularization and deeper acquaintance of a wide range of musicians with the modern musical culture of China, in particular in the genre of opera art. The materials of the thesis can be used in educational courses of art institutions of higher education, in particular: «History of world musical culture», «History of opera and vocal art», «Musical interpretation», «Opera class (opera studio)», as well as in separate special courses and courses of the student's choice (for example, «Modern musical culture of the countries of the Asia-Pacific region», «Opera art of Asian countries», etc.). In the first chapter of the thesis («Creative figure of Shi Guangnan in the modern musical art of China»), the historiography and source base of the research are analyzed, the life path of Shi Guangnan is traced and the genre periodization of his musical work is constructed. In addition, this section of the work analyzes the composer's song creativity as a stylistic determinant of his opera work.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чжан Мінъ. Композитор Ши Гуаннань та його опера «Скорбота за померлими» в контексті музичного мистецтва Китаю останньої чверті ХХ століття // Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 86, том 2, 2025. С. 137-140.
- Чжан Мінъ. Композитор Ши Гуаннань: до питання жанрово-стильової періодизації музичної творчості // Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 92, том 2, 2025. С. 132-36.
- Чжан Мінъ. Опера Ши Гуаннаня «Скорбота за померлими»: особливості жанрового втілення // Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 93, том 2, 2025. С. 54-58.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сташевський Андрій Якович

2. Andrii Stashevskiy

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1588-7885

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калашник Марія Павлівна

2. Mariia Kalashnyk

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6432-2776

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені

Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Уманець Ольга Віталіївна

2. Olena Umanets

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2762-9293

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Польська Ірина Іллівна

2. Iryna Polska

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3546-5900

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Воскобойнікова Юлія Василівна

2. Yuliia Voskoboinikova

Кваліфікація: д. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6762-0018

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Коновалова Ірина Юріївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Коновалова Ірина Юріївна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Заклінська Юлія Михайлівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна